

Helsinki 15.6.1981

No
Viite

ILOMANTSI
MUSEOVIRASTO
RAKENNUSHISTORIAN
OSASTON ARKISTO

Asia Raportti tarkastusmatkasta Ilomantsin Mekrijärven
Sissolaan 27.5.1981

Ilomantsin Mekrijärven kylän Sissolan tilan rakennuksista on tällä hetkellä jäljellä kaksi asuinrakennusta, aitta, navettarakennus ja sauna. Asuinrakennusten tiedetään alunperin kuuluneen samaan vanhaan asuinrakennukseen, joka on jaettu kahteen osaan. Toisen, nuoremman asuinrakennuksen omistaa Ilomantsin kunta vanhemman rakennuksen osan kuullessa edelleen Sissosten suvulle.

Ilomantsin kunnan omistama rakennus on pystylauoituksin vuorattu maalaamaton hirsirakennus, joka käsittää kaksi kamaria ja pirtin, porstuan sekä hirsistä salvotun umpikuistin. Kuistin sisäseinään on merkitty mm. vuosiluku 1913. Toinen asuinrakennus, joka tiedetään vanhemmaksi, on vuoraamaton hirsirakennus, joka käsittää porstuan lisäksi yhden lämmitettävän huoneen. Rakennuksen ulkoseinän hirsissä on siirron yhteydessä tehtyjä merkintöjä.

Uudemman Sissolan pirtin länsipäädyssä ja vanhemman asuinrakennuksen eteläpäädyssä on samankaltaiset profiloituneet kattokonsolit, jotka siis ovat olleet vanhan yhtenäisen asuinrakennuksen päätyinä.

Maastosta ja siirtomerkinnoistä päätellen vanhempi rakennus ei sijaitse alkuperäisellä paikallaan. Mikäli uudempi asuinrakennus on alkuperäisellä paikallaan, on vanhempi rakennus ollut jatkeena sen itäpäässä siten, että vanhemman rakennuksen porstuan ovi on ollut etelään, kuten yleensä kansanomaisissa asuinrakennuksissa on ollut tapana. Ns. uudemman rakennuksen pohjoisen kamarin kylätielle päin oleva ikkuna on ilmeisesti rakennettu vanhemman osaan johtaneen vanhan oven paikalle.

Erikseen salvottu umpikuisti lienee myöhäisempää tekoa, kuten vuosiluku 1913 antaa aiheen olettaa. Alkuperäisen Sissolan asuinrakennuksen koko ja sijainti selvinnevät tarkempien rakennustutkimusten ja haastattelujen perusteella. Rakennusten ikää ei ilman tarkempaa tutkimusta ole mahdollista määrittellä. Ilmeisesti vanhempi osa on peräisin 1800-luvun alusta liittyen siten läheisesti runonlaulaja Simana Sissosen aikaan (1786 - 1848).

Vastauksessa pyydetään viittaamaan
kirjeen numeroon ja päiväkseen

Sissolan rakennukset ovat suhteellisen hyvin säilyneet ja muodostavat vielä omaleimaisen kokonaisuuden Mekrijärven rantatöyräällä. Rakennusryhmä on jäännös vanhasta Sissosten suvun perintötilasta, jonka tiedetään olleen suvun omistuksessa ainakin jo 1700-luvulla. Suvun taloudellisten menetysten takia muistetaan Mekrijärven kylän monien vanhojen rakennusten pohjina käytetyn Sissolan aittaa, riihtä tai muita rakennuksia. Talon jakaminen kahteen osaan kuvastaa osaltaan suvun vaiheita. Nykyinen Sissolan pihapiiri rakennuksineen on viimeinen näkyvä muisto Ilomantsin muinoin sekä taloudellisesti että henkisesti ylivoimaisesta runonlaulajasuvusta. Haastatteluin ja rakennushistoriallisin tutkimuksin lienee mahdollista vielä lähemmin tutkia tilan rakennus- ym. vaiheita.

Pirkko Sihvo

Pirkko Sihvo
tutkija